

E fontos körülményt otthon a szülőknek kell biztosítaniuk, de vajon mit tudnak a különböző korosztályok az internetezés veszélyeiről? Mit tehetnek, mit tesznek adataik, magánszférájuk megőrzése érdekében? Hogyan vélekednek a fiatal internethasználók a közösségi oldalakon közzétett tevékenységük eredményéről, a digitális lábnyomaikról?

A téma a könyvtárak számára is aktuális, mivel a 2013. évi CCXLV törvény 2014. szeptember 1-jétől tartalomszűrési kötelezettséget ró az iskolákra és könyvtárakra a gyermekek védelme érdekében. A jogsabály értelmében valamennyi hazai köznevelési intézményben és nyilvános könyvtárban szűrőprogramokkal kell biztosítani, hogy a kiskorú internethasználók ne találkozhassanak olyan internetes tartalmakkal, amelyek károsak lehetnek lelki és értelmi fejlődésükre nézve.

Magáról a törvényről annyit érdemes tudni, hogy számos területet érint, több jogsabályban változásokat vezet be, és komplex módon szabályozza vagy érinti a gyermekek védelmét.¹

A könyvtárak működését a következő módosítás érinti:

5. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosítása

20. § A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 55. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

(1a) A nyilvános könyvtár az általa üzemeltetett, kiskorúak által is használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek használatát a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftverrel ellátva biztosítja a kiskorúak lelki, testi és értelmi fejlődésének védelme érdekében.

Lényeges megemlíteni két másik módosítást is, mely gyermekeink otthoni biztonságos internethasználatát segíti.

33. § Az Eht. 144. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

(2a) Az internethozzáférés-szolgáltatást nyújtó szolgáltató köteles a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható szoftverek vagy azokkal egyező célra szolgáló más szolgáltatások elérhetőségére és használatára vonatkozó közérdekű tájékoztatót összeállítani, a tájékoztatót internetes honlapján közzétenni, a közzétételről és annak elérhetőségéről negyedévente – figyelemmel a (3)–(5) bekezdésre és a 149/A. §-ra is – az előfizetőt értesíteni.

Az Eht. a 149. §-t követően a következő alcímmel egészül ki: A kiskorúak védelme

149/A. § (1) Az internet-hozzáférés szolgáltatást nyújtó szolgáltató köteles valamely, a kiskorúak védelmét lehetővé

¹ A teljes törvényt megtekinthető itt: <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13218.pdf>

tevő, magyar nyelvű, könnyen telepíthető és használható szoftver (a továbbiakban: szűrőszoftver) internetes honlapjáról való ingyenes letölthetőségét és ezt követően annak ingyenes használhatóságát biztosítani.

Rákerestem magyarországi internet-szolgáltatókra, ennek eredményeképpen találtam értékes információkat.²

Választhatunk egyéb megoldást is.

Az asztali gépre, laptopra telepíthető tartalomszűrő szoftverek a gépről induló és arra érkező forgalmat vizsgálják meg, és ha a szülő által tiltott honlapokat, kifejezéseket találnak, akkor azt ki is szűrik a kommunikációból. A módszernek az az előnye, hogy nem csupán a böngészőforgalmat lehet vele megfigyelni, hanem bele tud olvasni a csevegésbe is.

A szoftveres megoldásokkal egyetlen baj van, hogy ahány netképes eszköz van a lakásunkban, annyi helyre kell feltelepíteni ezeket a programokat. Ezért célszerűbb az otthoni routerek (ha nincs, érdemes beszerezni) beállításait használni, ahol találhatóunk viszonylag egyszerű megoldásokat a tartalom szűrésére. Ilyen például a *NETGEAR Live Parental Controls*.³

Többféle megoldás is létezik, tájékozódjunk és éljünk a lehetőségekkel! ■

² UPC-előfizetőknek: <http://www.upc.hu/rolunk/csr/gyerekbiztonsag/szurosszoftver/>

Invitel-előfizetőknek: <http://www.invitel.hu/ajanlatok/netbarat/szurosszoftver>

Externet-előfizetők számára: http://mte.hu/gyerekzar/gyerekzar_minisite.html

Digi-előfizetőknek: <http://digi.hu/gyermekvedelem>

Btel: (Norton Family és Norton Family Android)

T-home: http://www.telekom.hu/rolunk/vallalat/fenntarthatosag/tarsadalom/tarsadalmi_szerepvallalas/gyermekvedelem

³ Részletes leírás és az ingyenes szoftver letöltése itt: <http://www.netgear.com/lpc>

Decemberi lapszámunk szerzői

Bényei Miklós
Debreceni Egyetem, Debrecen

Béres Ildikó
FSZEK Deák Ferenc Könyvtár, Budapest

Dollmayer Bea
Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata

Dományi Zsuzsa
Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata

Fodor Mónika
Somogyi-könyvtár, Szeged

Goldschmidt Éva
Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata

Kapuvári Zsuzsa
FSZEK Deák Ferenc Könyvtár, Budapest

Petényi Erzsébet
József Attila Megyei és Városi Könyvtár,
Tatabánya

Szilassi Andrea
József Attila Megyei és Városi Könyvtár,
Tatabánya

Volekné Temesi Zsuzsanna
Krúdy Gyula Városi Könyvtár, Várpalota